

Εἰς τὴν Γέννησιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ

Ἅγ. Νικόδημος Ἀγιορείτης

Σκέψου, ἀγαπητέ μου, ὅτι ὅπως εἶναι συναρμολογημένοι ἀπ' ὅλα τὰ κτίσματα αὐτὸς ὁ αἰσθητὸς ἀπέραντος κόσμος, ἔτσι ἀκόμη εἶναι καμωμένος ἓνας ἄλλος κόσμος νοητὸς ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἁμαρτωλοὺς, τοῦ ὁποῦ τὰ στοιχεῖα εἶναι οἱ τρεῖς διεστραμμένοι ἔρωτες, ποὺ ἀναφέρει ὁ Θεολόγος Ἰωάννης: δηλ. α) ὁ ἔρωτας τῶν ἡδονῶν, β) ὁ ἔρωτας τοῦ πλούτου καὶ γ) ὁ ἔρωτας τῆς δόξας. "Πᾶν ἐν τῷ κόσμῳ ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου" (Α' Ἰω. 2, 16)¹.

Αὐτὸς ὁ πονηρὸς κόσμος ποὺ ἀντίκειται στὸ σκοπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐξουσιάζεται ἀπὸ τὸν ἐωσφόρο (ὁ ὁποῖος γι' αὐτὸ καὶ ὀνομάζεται κοσμοκράτορας) εἶναι ἐκεῖνος ὁ μεγάλος ἐχθρὸς, τὸν ὁποῖο ὁ σαρκωθεὶς Λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, ἀφοῦ γεννήθηκε στὴ γῆ, ἦρθε γιὰ νὰ πολεμήσει

πρῶτα μὲ τὸ παράδειγμά του τὸ σιωπηλό, καὶ μετὰ, στὸν κατάλληλο καιρὸ, μὲ τὸν λόγον καὶ τὴ διδασκαλία του.

1. Μὲ τὴ φτώχεια γιαιτρεύει τὸν ἔρωτα τοῦ πλοῦτου.

Συλλογίσου λοιπὸν πῶς πρῶτα πολεμάει μὲ τὴν φτώχεια του τὸν ἄτακτο ἔρωτα τοῦ πλοῦτου. Ὁ κοσμικὸς ἄνθρωπος νομίζει πῶς κάθε καλὸ τὸ βρίσκει στὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ. γι' αὐτὸ γιὰ νὰ τ' ἀποτυπώσει ἢ γιὰ νὰ μὴ τὰ χάσει ξεοδεύει σχεδὸν ὅλο τὸν καιρὸ, ποῦ τοῦ ἔδωσε ὁ Θεὸς γιὰ νὰ κερδίσει τὰ αἰώνια ἀγαθὰ.

Καὶ ἰδοὺ ποῦ ὁ προαιώνιος Λόγος καὶ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Πατὴρ κατεβαίνει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ γιὰ νὰ μᾶς λυτρώσει ἀπ' αὐτὴ τὴν πλάνη καὶ νὰ ξερριζώσει ἀπὸ τὶς καρδιές μας τὴν καταραμένη ρίζα ὅλων τῶν κακῶν, τὴν φιλαργυρία, ὅπως τὴν χαρακτηρίζει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. "Ρίζα πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ φιλαργυρία" (Α' Τιμ. 6, 16). Πρόσεξε ὅμως σὲ τί εἶδους ταλαιπωρία κατάντησε ἀπὸ ἀγάπη γιὰ μᾶς Ἐκεῖνος ποῦ διαμοιράζει τὰ πλούτη καὶ τοὺς θησαυροὺς στὴν παροῦσα καὶ στὴ μέλλουσα ζωὴ. "ἐμὸν γάρ, τὸ ἀργύριον καὶ ἐμὸν τὸ χρυσίον, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ" (Ἄγγ. 2, 8). Στοχάσου ποῦ εἶναι τὸ παλάτι ποῦ γεννήθηκε; Ποῦ εἶναι οἱ προετοιμασίες; Ποῦ οἱ μαῖες; Ποῦ τὸ βασιλικὸ στρῶμα; Ποῦ τὰ βρεφικὰ λουσίματα; Ποῦ εἶναι ἡ ἀκολουθία τῶν δούλων; Ποῦ ἡ θαλπωρὴ καὶ ἡ ἀνάπαυση; Ποῦ εἶναι ἡ συμπάρσταση τῶν συγγενῶν καὶ φίλων; Ἐλα μέσα καὶ δὲς τὸ φτωχότατο σπήλαιο ὅπου γεννήθηκε καὶ τὴν εὐτελέστατη φάτνη ὅπου "ἀνεκλίθη". Σίγουρα ὄχι μόνο δὲν θὰ βρεῖς κανένα περιττό, ἀλλὰ ἀντίθετα θὰ διαπιστώσεις μεγάλη ἔλλειψη ἀπ' ὅλα τὰ ἀναγκαῖα. γιατί ὁ γλυκύτατός μου Ἰησοῦς γεννιέται σὲ τόπο σχεδὸν ξέσκεπο, τὰ μεσάνυχτα στὴν καρδιὰ τοῦ χειμῶνα, μόνος μὲ μόνη τὴν μητέρα του καὶ τὸν θεωρούμενο πατέρα του, χωρὶς σκεπάσματα, χωρὶς ζεστὰ φαγητὰ ποῦ συνηθίζονται στὶς γεννήσεις καὶ τῶν πιὸ φτωχῶν παιδιῶν χωρὶς τὶς ἐλάχιστες ἐκεῖνες ἀνέσεις τοῦ φτωχικοῦ σπιτιοῦ ποῦ εἶχε στὴ Ναζαρέτ.

Καὶ τὸ πιὸ σημαντικό εἶναι ὅτι, ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὴ τὴ φτώχεια ποὺ προτίμησε ὁ Ἰησοῦς ἐκουσίως, θέλησε ἀκόμη καὶ ἄλλη περισσότερη πτωχεία σχεδὸν βίαιη καὶ ἀφύσικη: παραγγέλλει ἐκεῖ στὸ σπήλαιο νὰ μὴ τοῦ γίνῃ καμιὰ ὑποδοχὴ καὶ φιλοξενία ἀπὸ κανένα ἄνθρωπο. Ἦθελε νὰ διαφέρει ἀπὸ τοὺς συμπατριῶτες του ποὺ ἀνέβηκαν στὴν Βηθλεὲμ γιὰ ἀπογραφή. Ὅλοι αὐτοὶ εἶχαν πολλές προμήθειες μαζί τους καὶ ξεκουράζονταν φιλοξενούμενοι μέσα στὰ σπίτια καὶ στὰ πανδοχεῖα. "Οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι" (Λουκ. 2,7). Ἀλλὰ ἐπειδὴ ὁ κόσμος, ὄχι μόνο βδελύσσεται τὴν φτώχεια καὶ τὴν θεωρεῖ μεγάλη ντροπὴ, παρακινώντας ἀκόμη τοὺς φτωχοὺς νὰ ὑποκρίνονται καὶ νὰ παριστάνουν τοὺς πλουσίους, γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δὲν νοιώθει ντροπὴ γιὰ τὴν φτώχειά του, ἀντίθετα κάνει ἐπίδειξη τῆς φτώχειας του. Καὶ ἀπὸ μὲν τοὺς οὐρανοὺς φωνάζει τοὺς Ἀγγέλους, ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς δὲ καὶ τὰ χωράφια καλεῖ τοὺς ποιμένες γιὰ νὰ τὸν προσκυνήσουν, ὅταν γεννήθηκε σὲ κείνη τὴν κατάσταση τῆς ἔνδειας καὶ τῆς ἐγκατάλειψης, σὲ κείνο τὸ θρόνο μίας εὐτελέστατης φάτνης καὶ σὲ κείνη τὴν αὐλὴ ἐνὸς πενιχρότατου σπηλαίου! "Ὡ πτώχεια ὑπερπλοῦτος! Ὡ συγκατάβασις ὑπερύψιστος!"

Τώρα ἐσὺ ποὺ μελετᾷς αὐτὲς τὶς ἀλήθειες, τί ἔχεις νὰ πεῖς; Ποιὸς ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς δύο νομίζεις πῶς δικαιούται νὰ σὲ νικᾷ καὶ νὰ σὲ κυριεύει; Ὁ κόσμος ἢ ὁ Χριστὸς ποὺ νίκησε τὸν κόσμο; Ὁ κόσμος σὲ προτρέπει νὰ ζητᾷς πρῶτα τὰ ἐπίγεια ἀγαθὰ καὶ νὰ τὰ θεωρεῖς μεγάλη εὐτυχία. Ὁ Χριστὸς πάλι σὲ συμβουλεύει μὲ τὸ παράδειγμά του καὶ τὴν διδασκαλία του νὰ ζητεῖς πρωτίστως τὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ καταφρονεῖς ὅλα τὰ καλά τῆς γῆς σὰν ἓνα πηλό. "Ζητεῖτε πρῶτον τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ" (Ματθ. 6,33). Ἀκόμη σοῦ ζητᾷ νὰ στερεῖσαι τὰ γήινα ἀγαθὰ ἢ μερικὰ ἀπ' αὐτὰ δίνοντάς τα ἐλεημοσύνη στοὺς φτωχοὺς ἢ ἀκόμη ἀποτασσόμενος τὰ πάντα γιὰ τὴν καλογερικὴ ζωὴ καὶ ἐξαγοράζοντας ἓνα θησαυρὸ στὸν παράδεισο. "Πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι" (Ματθ. 19, 21). Καὶ πάλι· "πᾶς ἐξ ὑμῶν,

ὅς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναται εἶναι μου μαθητῆς" (Λουκ. 14, 33).

Λοιπὸν ἐσύ, καὶ σὰν μαθητῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ σὰν φρόνιμος καὶ στοχαστικὸς ἄνθρωπος, πρέπει ν' ἀποφασίσῃς νὰ ἀκούσῃς καὶ νὰ κάνῃς πράξη ἐκεῖνο ποῦ σοῦ λέγει ὁ Χριστὸς καὶ ὄχι ὅ,τι σοῦ ἐπιβάλλει ὁ κόσμος. Γιατί δὲν θὰ σωθοῦν αὐτοὶ ποῦ ἀκούουν μόνο τὸν νόμο τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' αὐτοὶ ποῦ τὸν ἐφαρμόζουν στὴν πράξη. (Ρωμ. 2, 13).

Εἶναι ἀλήθεια πὼς δὲν εἶσαι ὑποχρεωμένος, ἂν εἶσαι λαϊκός, νὰ εἶσαι ἀκτῆμων καὶ πάμπτωχος. εἶσαι ὅμως ὑποχρεωμένος νὰ ἐκτιμᾷς τόσο λίγο τὰ πλούτη καὶ τὰ χρήματα, ὥστε γιὰ ὅλα αὐτὰ ποτὲ νὰ μὴν παρακινηθεῖς νὰ παραβῆς οὔτε μία ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. τόσο δὲ νὰ εἶναι ἀποκολλημένη ἡ καρδιά σου ἀπ' αὐτά, ὥστε νὰ τὰ ἀποκτᾷς καὶ νὰ τὰ ἔχῃς μὲ τόση ἀπροσπάθεια σὰν νὰ μὴ τὰ ἔχῃς καὶ νὰ μὴ τὰ ξοδεύῃς στὰ μάταια καὶ περιττὰ καὶ πάνω ἀπὸ ὅσα χρειάζεσαι πράγματα καθὼς λέγει ὁ Παῦλος. "Ὁ καιρὸς συνεσταλμένος τὸ λοιπὸν ἐστίν ... ἵνα ᾧσιν οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ τούτῳ ὡς μὴ καταχρώμενοι. παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου" (Α' Κόρ. 7, 29, 31).

Ἀλλὰ γι' αὐτὸ τὸ θέμα νὰ συζητήσῃς μὲ τὸ Πανάγιο βρέφος, τὸν Ἰησοῦ, καὶ νὰ νοιώσῃς ντροπὴ μπροστὰ του, ποῦ ὡς τώρα εἶχες σὲ τόση ὑπόληψη καὶ ἀγάπη ἐκεῖνα τὰ πλούτη ποῦ τὸ Θεῖον Βρέφος τόσο καταφρονεῖ κί' ἀκόμη πὼς ἔνοιωθες τόσο μίσος καὶ καταφρόνηση γιὰ τὴν πτωχεῖα ἐκείνη καὶ τὴν εὐτέλεια ποῦ αὐτὸ τόσο ἀγαπᾷ. Ζήτησέ Του ἀμέσως συγχώρεση γιὰ ὅλα τὰ κακὰ ποῦ ἔκανες γιὰ ν' ἀποκτήσῃς πλοῦτο κί' ἐπίγεια ἀγαθὰ ἢ γιὰ νὰ τὰ χρησιμοποιήσῃς παρακάλεσέ Τον νὰ σοῦ δώσει χάρη. Γιατί, ὅπως ὁ ἴδιος ἀπὸ πλούσιος ἔγινε φτωχὸς ἀπὸ ἀγάπη γιὰ σένα, ἔτσι καὶ σὺ νὰ γίνῃς φτωχὸς γιὰ τὴν ἀγάπη Του, γιὰ νὰ πλουτήσῃς ἀπὸ τὴ Θεότητά Του."Γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσε πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τὴ ἐκείνου πτωχεῖα πλουτήσητε" (Β' Κορ. 2, 9). Ἀκόμη νὰ τὸν παρακαλέσῃς νὰ μὴ σ' ἀφήσῃ ξανὰ νὰ πλανηθεῖς ἀπὸ τὸν κόσμο. ἀλλὰ ὅταν

ἔχεις τὰ ὑπάρχοντά σου ἢ ὅταν τὰ στερεῖσαι γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Κυρίου, νὰ μὴ τὰ μεταχειρίζεσαι γιὰ ἄλλο σκοπὸ, παρὰ μόνον καὶ μόνο γιὰ νὰ ἐξαγοράσεις μὲ αὐτὰ τὴν αἰώνια εὐδαιμονία, καθὼς εἶναι γραμμένο: "Λύτρον ἀνδρὸς ψυχῆς ὁ ἴδιος πλοῦτος" (Παροιμ. 13, 8).

2. Γιάτρεψε τὸν ἔρωτα τῶν ἡδονῶν.

Συλλογίσου ἀδελφέ, ὅτι ὁ Χριστὸς μὲ τὴ γέννησή του ἦρθε νὰ πολεμήσει τὸν ἄτακτο ἔρωτα τῶν ἡδονῶν μὲ τὶς ὀδύνες καὶ τοὺς πόνους ποὺ δοκίμασε. Ὁ σαρκικός ἄνθρωπος πιστεύει πὼς ἡ μόνη ἀπόλαυση εἶναι ἐκείνη τῶν αἰσθήσεων γι' αὐτὸ δὲν κυριαρχεῖ πάνω σ' αὐτές, ὅπως ταιριάζει σὲ λογικὸ ὄν, ἀλλὰ ἀφήνει τὸν ἑαυτό του νὰ συμπεριφέρεται ὅπως ἓνα ἄλογο ζῶο καὶ νὰ παρασύρεται ἀπὸ τὶς αἰσθήσεις του: τρέχει ἀχαλίνωτα γιὰ νὰ χαίρεται καὶ ν' ἀπολαμβάνει ὅλες τὶς παρανομίες. Ἐπιζητεῖ τὴν ἡδονὴ σὰν σκοπὸ καὶ τὴν θεωρεῖ ἔντιμη, ἂν καὶ τὴ βρίσκει μέσα στὶς μεγαλύτερες ἀτιμίες καὶ βρωμιές. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἀπὸ συμπόνια γιὰ τὴν τύφλωση αὐτὴ τοῦ ἀνθρώπου ἦρθε γιὰ νὰ τὸν γιατρεύσει ἀπὸ ἓνα τέτοιο μεγάλο σφάλμα.

Γι' αὐτὸ, ἐνῶ μποροῦσε νὰ γεννηθεῖ μ' ἓνα σῶμα σκληραγωγημένο ὠρίμου ἀνδρός, θέλησε νὰ γεννηθεῖ μ' ἓνα ἀπαλὸ σῶμα βρέφους γιὰ νὰ αἰσθανθεῖ τὴν ὀδύνη (τῆς τρυφερῆς σάρκας) καὶ ἀκολουθῶς γιὰ νὰ ὑποφέρει περισσότερο. Καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν βασανιστικὴ φυλακὴ ποὺ ὑπέφερε μέσα στὴν κοιλιὰ τῆς Παρθένου, θέλησε νὰ ὑποφέρει κί' ὅλα τὰ βάσανα καὶ τὶς δοκιμασίες τῆς νηπιακῆς ἡλικίας, σὰν νὰ ἐστερεῖτο τὴν χρῆση τοῦ λογικοῦ.

Ἐξ ἀρχῆς ἔπρεπε ὁ Ἰησοῦς νὰ λάβει ἓνα σῶμα, ὄχι μόνο τελειότερο ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ Ἀδάμ, ἀλλὰ ἓνα σῶμα ἀπαθές, ἀνώδυνο, μακάριο καὶ ἄξιο κατοικητήριο τῆς παρομοίας μακαρίας ψυχῆς Του². Παρ' ὅλα αὐτὰ στὴ θέση ἐκείνου παίρνει ἓνα σῶμα πολὺ ἀπαλὸ, πολὺ λεπτὸ καὶ τρυφερώτατο, κατάλληλο νὰ ἀντιλαμβάνεται διὰ τῶν αἰσθήσεων κάθε ταλαιπωρία καὶ καμωμένο ἔτσι ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ δέχεται ἀπ' ὅλες τὶς αἰσθήσεις ὅλους τοὺς

πόνους, ὅπως τὸ πέλαγος δέχεται ὅλους τοὺς ποταμούς. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ λόγο παρομοιάζει τὸν ἑαυτό του μὲ τὸ σκουλήκι, ὄχι μόνο γιατί γεννήθηκε χωρὶς σπέρμα (ὅπως γεννιοῦνται τὰ σκουλήκια), ἀλλὰ καὶ γιατί ἡ σάρκα του εἶχε τὴν αἴσθησι καὶ τὴν τρυφερότητα τῶν σκουληκιῶν "ἐγὼ δὲ εἰμι σκώληξ καὶ οὐκ ἄνθρωπος" (Ψαλμ. 21, 6).

Ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς ἀπαλότητος μόλις γεννήθηκε δέχτηκε μὲ τὴν ἀφή τὴν προσβολὴ τοῦ ψυχροῦ ἀέρος καὶ τῆς ὑγρασίας τοῦ σπηλαίου. Μὲ τὴ φωνὴ κλαίει. Μὲ τὴν ὄσφρησι αἰσθάνεται τὴν ἔντονη κακοσμία τῆς φάτνης καὶ τῶν ζώων. Μὲ τὴν ὄρασι βλέπει μία σκοτεινὴ καὶ ἄχαρη σπηλιά. Καὶ μὲ τὴν ἀκοὴ δὲν ἀκούει ἄλλο ἀπὸ τὶς τραχιῆς φωνῆς τῶν ἀγρίων ζώων. Καὶ γιὰ νὰ συνοψίσουμε μόλις γεννήθηκε ὁ Ἰησοῦς, ἀφιερώνει τὴν ἀρχὴ τῆς ζωῆς του σὲ ἓνα χῶρο ὑπερβολικὰ στενὸ καὶ σὲ μία ἔλλειψι ὅλων τῶν ἀναπαύσεων καὶ σὲ κάθε εἶδος ὀδύνης καὶ βασάνων ποὺ μποροῦσε νὰ δεχθεῖ ἡ τρυφερὴ ἐκείνη ἡλικία του. "ὦ! ἀφῆστε μὲ νὰ πάω κοντὰ στὴ φάτνη καὶ νὰ πῶ στὸν Ἰησοῦ. "Τί εἶναι αὐτὴ ἡ ἄκρα συγκατάβασίς σου, γλυκύτατέ μου Ἰησοῦ; Ἐσὺ εἶσαι ἐκεῖνος ὁ ἐπιθυμητὸς Μεσσίας ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη καὶ εὐθύς νὰ γεννηθῆς μὲ τοιαῦτα βάσανα;" Naί, μοῦ ἀποκρίνεται. αὐτὸ ἦταν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὸ θέλημα τοῦ Οὐρανίου Πατρός μου. Na καταργηθεῖ ἡ ἡδονὴ μὲ τὴν ὀδύνη. Αὐτὸ τὸ πατρικὸ θέλημα ἦρθα νὰ ἐκπληρώσω εὐθύς μόλις γεννήθηκα στὸν κόσμo, καθὼς ἐκ μέρους μου προεῖπε ὁ Δαβὶδ καὶ μὲ τὸν Δαβὶδ ὁ Ἀπόστολος. "Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον Ἔθυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι' τότε εἶπον. ἰδοὺ ἦκω τοῦ ποιῆσαι ὁ Θεὸς τὸ θέλημά σου" (Ἐβρ. 10, 5, 7), (Ψαλμ. 39, 7 . 8).

Ἐδῶ τώρα, ἐσὺ ἀγαπητέ, νὰ γίνεις κριτὴς ἀνάμεσα στὸν Χριστὸ καὶ στὸν κόσμo καὶ νὰ ἀποφασίσεις ποιὸς θὰ σ' ἐξουσιάζει, ὁ Χριστὸς ἢ ὁ κόσμo; Ποιὸν πρέπει ν' ἀκολουθεῖς, ἐκεῖνον ποὺ θέλει τὴ σωτηρία σου μὲ τὴν ὀδύνη, ἢ ἐκεῖνον ποὺ ζητεῖ τὴν ἀπώλειά σου μὲ τὴν ἡδονή; Εἶναι φανερόν ὅτι τὸ πρῶτο. "εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν, ὑμζιν

ὑπολιμπάνων ὑπογραμμόν, ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἵχνεσιν αὐτοῦ" (Α' Πέτρ. 2, 21). "Ὁμως ὁ κόσμος εἶναι τόσο τυφλός, πού ὄχι μόνο δὲν γνωρίζει τὴν ἀλήθεια, ἀλλὰ οὔτε μπορεῖ νὰ τὴν γνωρίσει, καθὼς λέγει ἡ ἴδια ἡ αὐτοαλήθεια. "καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μένη μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει αὐτὸ" (Ιω. 14, 16-17). Ἐὰν λοιπὸν ἐσὺ θέλεις νὰ θεραπευθεῖς μέσα σ' αὐτὸν τὸν τυφλὸ κόσμον καὶ εἶσαι ἱκανοποιημένος νὰ κυβερνᾷς τὴ ζωὴ σου μετὰ τὰ ψεύτικα διατάγματά του, ὦ ταλαίπωρος πού εἶσαι! Μόνος σου παραδόθηκες στὰ χέρια τοῦ θανατηφόρου ἐχθροῦ σου, ὅπως ἔκανε ὁ Σαμψὼν πού παραδόθηκε στὰ χέρια τῶν ἀλλοφύλων κι ἀκόμη ἔγινες μόνος σου φανερός ἀποστάτης τοῦ Κυρίου, τοῦ μόνου εὐεργέτου σου. Γιατί θέλησες νὰ ὑπηρετεῖς τὶς αἰσθήσεις σου μετὰ τὶς ἡδονὲς καὶ προτίμησες μία ζωὴ τρυφηλὴ, μαλακὴ καὶ ἡδονικὴ, τὴν ὁποία τόσο πολὺ μίσησε ὁ Ἰησοῦς μόλις γεννήθηκε, ἂν καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς ἄφρονες ἀλάνθαστη καὶ ἀθώα!

Ἄχ ἀδελφέ μου! Καὶ πιστεύεις ἐσὺ ποτὲ πῶς ἡ ἄπειρη σοφία τοῦ Θεοῦ θέλησε νὰ βασανίσει τόσο πολὺ τὸ πανάγιόν της σῶμα, ὄχι μόνο κατὰ τὴν γέννησή του ἀλλὰ καὶ σ' ὀλόκληρη τὴ ζωὴ του καὶ στὸ θάνατό του, ἐὰν δὲν ἦταν ἀναγκαῖο σὲ σένα νὰ ἀποφεύγεις τὶς ἡδονὲς καὶ νὰ σκληραγωγεῖς τὸ σῶμα σου; Καὶ σὲ τί θὰ ὠφελήσει ἡ ἀσεβὴς σου πρόφαση πού λές πῶς ὁ Χριστὸς δὲν σὲ προστάζει μετὰ ἐντολὴ νὰ ἀπέχεις ἀπὸ τὶς ἡδονὲς καὶ τὶς ἀναπαύσεις τῶν αἰσθήσεων καὶ τοῦ σώματος, ἀλλὰ ὅτι σὲ συμβουλεύει μόνο λέγοντας: "ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι"; (Μάρκ. 8,36). Καλά, καὶ ἔτσι ὑπολογίζεις ἐσὺ τὶς συμβουλὲς τῆς ἀκτίστου σοφίας, προφασιζόμενος προφάσεις ἐν ἀμαρτίαις θέλοντας νὰ ἐξουσιάζεις (καὶ νὰ ὑπερασπίζεσαι) τὴν τρυφηλὴ ζωὴ σου; Νὰ ξέρεις λοιπὸν ὅτι πρέπει νὰ μιμεῖσαι τὸν Ἰησοῦ Χριστό, ἂν θέλεις νὰ εἶσαι προορισμένος γιὰ τὴν Βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἄκουσε τώρα ἐκεῖνες τὶς

φοβερές αποφάσεις που φωνάζει με δυνατή φωνή μέσα από τη φάτνη το Βρέφος ο Ήσοϋς. "Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν. οὐαὶ ὑμῖν οἱ ἐμπεπλησμένοι, ὅτι πεινάσετε. οὐαὶ ὑμῖν οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε. οὐαὶ, ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσι πάντες οἱ ἄνθρωποι" (Λουκ. 6,24-26). Τί ἀπαντᾷς σ' αὐτὰ ἐσύ, που θέλεις νὰ περνᾷς τὴ ζωὴ σου μὲ ἀνέσεις κί' ἔπειτα ἐπιδιώκεις γι' αὐτὸ νὰ βρῖσκεις ἀκόμη καὶ δικαιολογίες; Θεωρεῖς πῶς αὐτὰ που λέγει ὁ Κύριος εἶναι λόγια κενὰ καὶ πῶς ὁ Θεὸς μίλησε χωρὶς νὰ μποροῦν νὰ ἐκπληρωθοῦν τὰ λόγια του; Αὐτὸ βγάλτο ἀπὸ τὸ μυαλό σου. "Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι" (Ματθ. 24, 35). Νὰ αἰσχύνεσαι λοιπόν, νὰ αἰσχύνεσαι γιὰ ὅλες τὶς ἡδονὲς καὶ ἀπολαύσεις καὶ νὰ θεωρεῖς τὸν ἑαυτὸ σου ἀνάξιο τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστιανοῦ, ἐπειδὴ μὲ τὴ ζωὴ καὶ τὰ ἔργα σου πρόσβαλες πολὺ τὴν χριστιανικὴ σου ιδιότητα καὶ τόσες φορὲς προτίμησες νὰ ὑπηρετήσεις τὴ σάρκα σου παρὰ τὸν Θεό. Μὲ τὴν συμπεριφορὰ σου αὐτὴ ἔγινες αἰτία νὰ βλασφημεῖται ἀπὸ τὰ ἔθνη ὁ χριστιανισμὸς καὶ τὸ ὑπερύμνητον ὄνομα τοῦ Θεοῦ, καθὼς αὐτὸς ὁ ἴδιος παραπονεῖται καὶ λέγει. "δὶ ὑμᾶς διὰ παντὸς τὸ ὄνομά μου βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν" (Ήσ. 52, 5).

Γι' αὐτὸ ἀποφάσισε ἐπιτέλους νὰ ἀπαρνηθεῖς ὅλες τὶς ἡδονὲς που ἀποδεδειγμένα δὲν εἶναι ἀπαραίτητες στὴ ζωὴ σου καὶ νὰ δεχτεῖς στὸ ἐξῆς εὐχαρίστως ὅλους τοὺς σταυροὺς καὶ τὶς θλίψεις που θὰ σοῦ στείλει ὁ Θεός. Νὰ ἀγκαλιάσεις τὴν σκληραγωγία που περιλαμβάνει ἡ ἀληθινὴ μετάνοια καὶ νὰ μὴ λογαριάζεις τίποτε ἄλλο γιὰ νὰ τὴν ἀγαπᾷς, παρὰ νὰ λογαριάζεις μόνο τὴν ἀγάπη που ἔδειξε ὁ Χριστὸς γι' αὐτὴν ἤδη ἀπὸ τὴν γέννησή του. Εὐχαρίστησε τὸν Κύριο, που γιὰ τὴν ἀγάπη σου θέλησε νὰ γεννηθεῖ μὲ τέτοια βάσανα. Καὶ προπάντων παρακάλεσέ Τον νὰ σοῦ δώσει χάρη νὰ καταλάβεις καλὰ ἀπὸ τὸ παράδειγμά του αὐτὴ τὴν ἀλήθεια: ὅτι δηλ. ἡ παροῦσα ζωὴ εἶναι καιρὸς γιὰ νὰ κλαῖς καὶ νὰ θλίβεσαι κι ὄχι γιὰ νὰ γελᾷς καὶ νὰ ξεφαντώνεις καθὼς τονίζει ὁ Ἐκκλησιαστῆς "καιρὸς τοῦ κλαίειν" (3, 4) καὶ μὲ τὸν Ἐκκλησιαστή καὶ ὁ

Ἀπόστολος. "ὁ καιρὸς συνεσταλμένος τὸ λοιπὸν ἐστίν, ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκα, ὡς μὴ ἔχοντες ὄσι, καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες... παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου" (Α' Κόρ. 7, 29).

3. Γιάτρεψε τὸν ἔρωτα τῆς δόξας.

Σκέψου ἀκόμη ὅτι ὁ Χριστὸς μὲ τὴν γέννησή του ἦρθε νὰ πολεμήσει μὲ τὴν ταπείνωσή του τὸν ἄτακτο ἔρωτα τῆς δόξας. Ὁ κοσμικὸς ἄνθρωπος ἐπιδιώκει νὰ ὑπερέχει ἀπὸ τοὺς ἄλλους, νὰ τιμᾶται καὶ νὰ δοξάζεται καὶ γενικὰ νὰ φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ ἐκλεκτότερος τῶν ὑπολοίπων. Νὰ δίνει διαταγές μὲ δεσποτικὴ ἀλαζονεία, νὰ μιλάει ἀφ' ὑψηλοῦ καὶ νὰ παρουσιάζεται ὡς αὐθεντία. Ἄν καμιὰ φορά τύχει κι ἔρθουν σὲ ἀντιπαράθεση ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δόξα ἡ δική του, τότε αὐτὸς καταφρονεῖ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκ τῶν προτέρων προτιμᾷ τὴ δική του δόξα.

Αὐτὰ ὅλα εἶναι ἀνόητες θέσεις καὶ διδασκαλίες ποὺ διδάσκει ὁ κόσμος στοὺς μαθητές του καὶ αὐτὰ τὰ σφάλματα ἦρθε νὰ θεραπεύσει ὁ λυτρωτής μας, ἀφότου ἄρχισε νὰ ζεῖ στὸν κόσμο. Μποροῦσε ὁ ἴδιος ἀσφαλῶς καὶ βρέφος ἀκόμη νὰ κάνει ἔργα ὠρίμου ἀνδρός. Μποροῦσε δηλ. μόλις γεννήθηκε νὰ μιλάει μὲ καθαρὴ ἄρθρωση. Μποροῦσε νὰ καταλαβαίνει καὶ νὰ μιλάει τὶς γλῶσσες ὅλων τῶν λαῶν. Μποροῦσε νὰ ἔχει γύρω του χιλιάδες καὶ μυριάδες ἡλιομόρφων Ἀγγέλων γιὰ νὰ τὸν παραστέκονται ὀλοφάνερα καὶ νὰ τὸν ὑπηρετοῦν ὄχι μόνον ὡς Θεό, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄνθρωπο. Ἀκόμη μποροῦσε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή τῆς ζωῆς του νὰ χρησιμοποιεῖ τὸν χρόνο μὲ τὸ νὰ τρέχει στὸν κόσμο νὰ τὸν γεμίζει ἀπὸ τὰ μεγαλεῖα τῶν θαυμάτων του, νὰ τὸν φωτίζει μὲ τὶς λάμπεις τῆς διδασκαλίας του, νὰ τὸν διδάσκει μὲ τὴν ἀγιότητα τῶν παραδειγμάτων του καὶ νὰ τὸν μεταστρέφει μὲ τὴ δύναμη τοῦ κηρύγματός του. Μ' αὐτὰ ὅλα μποροῦσε νὰ δοξάσει τὸ ὄνομά του περισσότερο ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ὑπῆρχαν φιλόδοξοι στὸν κόσμο. Καὶ οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ μεγιστάνες τοῦ κόσμου καὶ ὅλοι οἱ λαοὶ νὰ ξεκινοῦν ἀπὸ τὰ

πέρατα τῆς οἰκουμένης καὶ νὰ ἔρχονται στὴν Ἱερουσαλήμ γιὰ ν' ἀκούσουν τὴν οὐράνια σοφία ποὺ διδάσκει ἕνα βρέφος, ὅπως ἡ βασίλισσα τοῦ Νότου ποὺ ξεκίνησε μέσα ἀπὸ τὴν Εὐδαίμονα Ἀραβία καὶ ἦρθε ν' ἀκούσει τὴ σοφία τοῦ δωδεκαετοῦς παιδιοῦ, τοῦ Σολομῶντος. Νὰ ἔρχονται νὰ δοῦν ἕνα νήπιο νὰ φωτίζει τυφλοὺς, νὰ καθαρίζει λεπρούς, νὰ ἀνορθώνει χωλοὺς, νὰ γιαιτρεύει ἀρρώστους, νὰ ἀνασταίνει νεκροὺς καὶ γενικὰ νὰ κάνει παράδοξα καὶ φρικτὰ θαύματα, ὥστε ὅλοι νὰ τὸ ἐπαινοῦν, ὅλοι νὰ τὸ δοξάζουν, ὅλοι νὰ τὸ εὐφημοῦν. Ἀλλὰ ὁ Ἰησοῦς δὲν ἤθελε τέτοια ἀνθρώπινη καὶ μάταιη δόξα. "Ὅχι! Ἀλλὰ "σχῆματι εὐρεθείς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτόν", καθὼς λέγει ὁ Θεῖος Παῦλος (Φιλιπ. 2, 8) καὶ κρύβεται μὲ τὸν ἐρχομὸ τοῦ σ' ἕνα τόπο ἀπὸ τοὺς πιὸ ἀφανεῖς τῆς Ἰουδαίας καὶ σ' ἕνα ἐνδιαίτημα τῶν ἀλόγων ζώων σκεπάζει δὲ ὅλους τοὺς θησαυροὺς τῆς σοφίας τοῦ μέσα σ' ἕνα κομμάτι σάρκας καὶ κάτω ἀπὸ τὴν διανοητικὴ ἀδυναμία ἐνὸς ἀγνώστου ἀφώνου νηπίου. "ἐν ᾧ εἰσι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως ἀπόκρυφοί!" (Κολ. 2,3) Δι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἡσαΐας γιὰ τὴν νηπιώδη ἀγνωσία τοῦ παιδιοῦ αὐτοῦ λέγει. "...πρὶν ἢ γνῶναι τὸ παιδίον καλεῖν πατέρα ἢ μητέρα..." (Ἠσ. 8, 4). Καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴ ποὺ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς -ἐννοῶ ὁ Αὐγουστος Καίσαρ- κυβερνοῦν τὸ κράτος τους μὲ ἀπογραφές καὶ ἐκδίδουν στοὺς λαοὺς νόμους καὶ φαίνονται παντοῦ ἐνδοξοί, αὐτός, ποὺ εἶναι ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, γεννιέται καὶ ζεῖ ἐντελῶς ἀγνώστος καὶ θεωρεῖται σὰν ἕνα μηδενικό. "ὦ τῆς ἀνυπέρβλητης ταπεινώσεώς σου, ὦ γλυκύτατο ὄνομα, ὦ γλυκύτατε ὑπεράνθρωπε Ἰησοῦ! Αὐτὴ ἡ ταπείνωσή σου ἔκανε τὸν προφήτη Ἀββακούμ νὰ χάσει σχεδὸν τὸ μυαλό του καὶ νὰ λέει· "Κύριε, κατενόησα τὰ ἔργα σου καὶ ἐξέστην. Ἐν μέσῳ δύο ζώων γνωσθήσῃ" (Ἀββακ. 3, 2). Αὐτὴ ἡ ταπείνωση παρακίνησε τὸν ὀσιόν σου Ἰσαὰκ νὰ πεῖ τὰ ὑψηλὰ αὐτὰ λόγια. "ἡ ταπεινοφροσύνη στολὴ θεότητος ἐστίν. ὁ γὰρ Λόγος ὁ ἐνανθρωπήσας αὐτὴν ἐνεδύσατο καὶ ὠμίλησεν ἡμῖν δι' αὐτῆς ἐν τῷ σώματι ἡμῶν... ἵνα μὴ ἡ κτίσις τῆ αὐτοῦ θεωρία καταφλεχθῇ" (Λογ. κ').

Ἐπειδὴ καὶ ἡ αἰτία τῆς πτώσεως τῶν ἀγγέλων στὸν οὐρανὸ καὶ τῶν ἀνθρώπων στὴ γῆ ὑπῆρξε ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα στὸ μεγαλύτερο καὶ στὸ μικρότερο, γι' αὐτὸ ἐσύ, ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, μὲ τὴ γέννησή σου σηκώνεις ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτὸ τὸ μεγάλο σκάνδαλο τῆς ἀπωλείας τοῦ κόσμου. Καὶ Σὺ, ὁ ἀνώτερος καὶ "ὑπὲρ τὰ ὄντα ὤν", ἀφοῦ ἔγινες κατώτερος καὶ ἔσχατος ὄλων, κάνεις μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ὅμοια ὅλα σου τὰ κτίσματα, τόσο τὰ μεγαλύτερα καὶ ἀνώτερα, ὅσο καὶ τὰ μικρότερα καὶ κατώτερα καὶ καταδεικνύεις ὡς ἄριστη ὁδὸ ὑψώσεως, τὴν ταπείνωση, καθὼς θεολογεῖ ὁ δικός σου τῆς Θεσσαλονίκης Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς λέγοντας: "Ἐλευθερώνει μὲ παράδοξο τρόπο ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν αἰτία τῆς ἀρχικῆς πτώσεως (τὸν ἄνθρωπο). καὶ αὐτὴ (ἡ αἰτία) ἦταν ἡ ὑπεροχὴ καὶ ἡ κατωτερότητα ποὺ ἐνυπάρχει στὰ ὄντα. Καὶ ἀπὸ ἐδῶ ξεκινάει ὁ φθόνος καὶ ὁ δόλος καὶ οἱ φανερὲς καὶ κρυφὲς ἀντιπαλότητες. Ὁ Θεὸς λοιπὸν εὐδόκησε πρόσφατα (μὲ τὴν ἐνανθρώπηση τοῦ Χριστοῦ) νὰ διαλύσει τὴν αἰτία τῆς ὑπερηφάνειας ποὺ καταστρέφει τὰ λογικά του κτίσματα. Ἐξομοιώνει δηλ. τὰ πάντα μὲ τὸν ἑαυτὸ του καὶ ἐπειδὴ βέβαια ὁ ἴδιος μὲ τὸν ἑαυτὸ τοῦ εἶναι ἴσος καὶ ὅμοιος κατὰ φύσιν, κάνει καὶ τὴν φύση ἴση κατὰ χάριν μὲ τὸν ἑαυτὸ της. Καὶ αὐτὸ πῶς ἔγινε; Ὁ ἴδιος ὁ ἐκ Θεοῦ Θεὸς Λόγος, ἀφοῦ ἄδειασε τὸν ἑαυτὸ του ἀπόρρητα καὶ μυστικά, κατέβηκε ἀπὸ ψηλὰ στὴν ἔσχατη ἀνθρώπινη ὑπαρξὴ καὶ αὐτὴ ἀφοῦ τὴν ἔδεσε μαζί του κατὰ τρόπο ἄλυτο καὶ ἀφοῦ ταπεινώθηκε καὶ πτώχευσε σὰν ἄνθρωπος (ὅμοιός μας) ἔκανε τὰ κάτω πάνω, μᾶλλον δὲ συνένωσε καὶ τὰ δύο σὲ ἓνα. Μὲ τὴ Θεότητα δηλ. συνένωσε τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἔτσι ὑπέδειξε σὲ ὅλους τὴν ταπείνωση ὡς δρόμο ποὺ ὀδηγεῖ πρὸς τὰ ἄνω, ἀφοῦ πρόσφερε τὸν ἑαυτὸ του σήμερον ὑπόδειγμα μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους καὶ στοὺς ἀγίους Ἀγγέλους" (Λόγος στὴ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ).

Τώρα, ἐσύ ἀγαπητέ, μπορεῖς νὰ βρεῖς μεγαλύτερη ἀπ' αὐτὴ τὴ διαφορὰ μεταξύ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ κόσμου; Λοιπὸν, ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς δύο ποιὸς εἶναι δίκαιο νὰ σ' ἐξουσιάζει; Ὁ Χριστὸς ἢ ὁ κόσμος; Βέβαια ὁ Χριστός. Γιατί ὁ

Χριστός οὔτε πλανᾷ οὔτε πλανᾶται, ἐνῶ ὁ κόσμος καὶ πλανᾷ καὶ πλανᾶται. Ἐπειτα, σκέψου, πῶς γιὰ τὸν Χριστὸ δὲν ἦταν ἀρκετὸ ποὺ γεννήθηκε ὑπὸ τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου, ἀλλὰ θέλησε ἀκόμη νὰ γεννηθεῖ καὶ στὴν ἐποχὴ ποὺ γινόταν ἐπίσημη δήλωση ἔμπρακτης ὑποταγῆς. "ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην" (Λουκ. 2,1) καὶ θέλησε νὰ φέρει ἄνω - κάτω ὅλα τὰ πράγματα, κυρίως ὅμως νὰ βάλει τὸν ἑαυτὸ του κάτω ἀπ' αὐτὴν τὴν ὑποταγὴν. "Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Βηθλεέμ... ἀπογράψασθαι σὺν Μαρίας τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικὶ οὔσῃ ἐγκύω" (Λουκ. 2, 4).

Ἐσένα ὅμως ἀδελφὲ φαίνεται πῶς σ' εὐχαριστεῖ νὰ τὰ κάνεις ὅλα ἄνω κάτω, νὰ συγχύζεις ὅλο τὸν κόσμο, μόνο γιὰ νὰ ἐκπληρώσεις τὴν ἐπιθυμία σου, μόνο γιὰ νὰ ὑποτάξεις ὅλους στὴ γνώμη σου, μόνο γιὰ νὰ γίνεις μεγάλος καὶ γιὰ νὰ ἀποκτήσεις δόξα στὸν κόσμο. Μ' αὐτὸ ποὺ κάνεις φαίνεσαι νὰ λές: Ἐγὼ προτιμῶ ν' ἀκολουθήσω τὸ παράδειγμα τοῦ κόσμου ἀπὸ τὸ παράδειγμα τοῦ Χριστοῦ. Ἐγὼ ἐπιλέγω τὴν δόξα τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ.

Ὡ πόσο θὰ σοῦ φανεῖ βαριὰ αὐτὴ ἡ παράλογη ἐκλογή σου, ὅταν στὸ φῶς τῆς κρίσεως τοῦ Θεοῦ θὰ δεῖς τὰ πράγματα ὅπως ἀκριβῶς εἶναι κι ὄχι καθὼς τώρα σοῦ φαίνονται καὶ ὅταν αὐτὸ τὸ βρέφος, ποὺ τώρα βλέπεις μέσα στὴ φάτνη ἄδοξο καὶ ταπεινὸ, ἔρθει ὡς μέγας βασιλεὺς μὲ δύναμη καὶ δόξα πολλὴ γιὰ νὰ κρίνει ὅλο τὸν κόσμο.

Ἀλλὰ τί ἀπαντᾷς; Ναι ἐγὼ πρέπει νὰ παραβλέπω τὴν τιμὴ μου καὶ νὰ ταπεινώνομαι γιὰ τὸν Χριστό, ἀλλὰ ὁ κόσμος εἶναι χωρὶς διάκριση καὶ μὲ περιφρονεῖ καὶ δὲν μὲ ὑπολογίζει γιὰ τίποτε. Εὔγε, σωστὰ ἀπάντησες. Ἄφησε λοιπὸν νὰ εἶναι κρυμμένη καὶ καταφρονημένη ἀπ' αὐτὸν τὸν κόσμο ἡ δική σου τιμὴ καὶ ἡ ζωὴ, γιὰ νὰ φανερωθεῖς καὶ σὺ μὲ τιμὴ καὶ δόξα, ὅταν φανερωθεῖ ὁ Χριστός. "Ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ. ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ" (Κολ. 3, 3-4).

Ἄς λέει ὁ κόσμος τὰ δικά του. τί σέ νοιάζει; Ἐσὺ ν' ἀκολουθεῖς τὴν ὁδηγία τῆς σοφίας τοῦ Χριστοῦ κι ὄχι τῆς μωρίας τοῦ κόσμου, πού εἶναι καὶ δικός σου ἐχθρός καὶ ἐχθρός του λυτρωτοῦ σου. Εἶναι τόσο μεγάλος ἐχθρός του πού ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς στὸ καιρὸ τοῦ πάθους του, ἐνῶ παρακάλεσε τὸν οὐράνιο πατέρα ἀκόμη καὶ γιὰ τοὺς σταυρωτὲς του, ὅμως γιὰ τὸν κόσμο δὲν θέλησε νὰ παρακαλέσει. "οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ" (Ἰω. 17, 9). Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ διαλέξεις ἓνα ἀπὸ τὰ δύο, ἂν εἶσαι φίλος τοῦ Ἰησοῦ, πρέπει νὰ εἶσαι ἐχθρός τοῦ κόσμου. καὶ ἂν ἀντίθετα θελήσεις νὰ εἶσαι φίλος τοῦ κόσμου, ἐξάπαντος θὰ εἶσαι ἐχθρός τοῦ Ἰησοῦ. "μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες! οὐκ οἶδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστίν; ὅς ἂν οὖν βουληθῆ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου ἐχθρός του Θεοῦ καθίσταται" (Ἰακωβ. 4,4). Μά σοῦ κακοφαίνεται ἐπειδὴ σέ καταφρονεῖ καὶ σέ μισεῖ ὁ κόσμος; Ἀνόητος πού εἶσαι! Αὐτὸ τὸ μίσος καὶ αὐτὴ ἡ καταφρόνηση (τοῦ κόσμου) εἶναι καλὸ σημάδι. Πῶς δηλ. δὲν εἶσαι μαθητὴς τοῦ κόσμου, ἀλλὰ μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ. "Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει. ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος" (Ἰω. 15, 19).

Ἀδελφέ μου, ἀνοιξε μία φορὰ τὰ μάτια σου γιὰ τὸ καλὸ τῆς ψυχῆς σου καὶ ἀποφάσισε νὰ μὴν ἐμπιστεύεσαι πιά τὸν ψεύτη καὶ ἐπίβουλο κόσμο, καθὼς σέ συμβουλεύει καὶ ὁ σοφὸς Σειράχ. "Μὴ πιστεύσης τῷ ἐχθρῷ σου εἰς τὸν αἰῶνα" (Σοφ. Σειρ. 12, 10). Πάρε σταθερὴ ἀπόφαση νὰ μελετᾶς πάντοτε καὶ νὰ ἀκολουθεῖς τὴν ὁδηγία τοῦ φωτὸς τῶν παραδειγμάτων, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος μέσα ἀπὸ τὰ βρεφικὰ σπάργανα σοῦ φωνάζει μὲ γλώσσα ψελλίζουσα ἐκεῖνο τὸ φοβερὸ ἔλεγχο. "Πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ ζητεῖτε;" (Ἰω. 6, 44) Καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς) ἔπαθε τόσα γιὰ νὰ σέ διδάξει τὴν ἀλήθεια, παρακάλεσε τὸν νὰ σοῦ δώσει χάρη νὰ καταλάβεις σ' ὅλο τὸ βάθος τὸ παράδειγμά του καὶ τὴν διδασκαλία του, γιὰ νὰ ἀγαπᾶς τὴν ταπείνωσή του, ἢ ὁποία εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἀληθινὸ ὕψος καὶ δόξα. Νὰ μισεῖς

ὅμως καὶ νὰ ἀποστρέψῃ τὴν δόξα καὶ τὴν τιμὴ τοῦ κόσμου, ἢ ὁποῖα εἶναι ἀληθινὴ ἀτιμία καὶ ἀδοξία. Γιατί ὄχι μόνο σοῦ στερεῖ τὴν οὐράνια δόξα, ἀλλὰ καὶ γιατί στὸ τέλος τῆς ζωῆς, καταλήγει (ἡ δόξα τοῦ κόσμου) στὸ χῶμα καὶ στὴν κοπριά σύμφωνα μὲ τὴ Δαβιτικὴ ἐκείνη κατάρα. "Καταδιῶξαι ἄρα ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχὴν μου... καὶ τὴν δόξαν μου εἰς χοῦν κατασκηνῶσαι" (Ψαλμ. 7, 5).

Σημειώσεις:

1. Αὐτὰ τὰ τρία πολέμησε ὁ Κύριος καὶ ὅταν ἀνέβηκε στὸ ὄρος καὶ πειράστηκε ἀπὸ τὸν διάβολο:

1) τὴν φιληδονία τὴν πολέμησε, ἐπειδὴ δὲ θέλησε νὰ κάνει τοὺς λίθους ἄρτους γιὰ νὰ φάει καὶ νὰ χορτάσει τὴν πείνα του καὶ εἶπε: "οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνω ζήσεται ἄνθρωπος ἀλλ' ἐν παντὶ ρήματι ἐκπορευομένω διὰ στόματος Θεοῦ. (Δεῦτ. 6, 3),

2) τὴν φιλοδοξία, γιατί δὲν θέλησε νὰ πέσει κάτω ἀπὸ τὸ περὺγιον τοῦ Ἱεροῦ, γιὰ νὰ δοξαστεῖ μὴ παθαίνοντας τίποτε, τότε εἶπε. "οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου" (Δεῦτ. 6, 61),

3) τὴν δὲ φιλαργυρία τὴν πολέμησε μὴ θέλοντας νὰ προσκυνήσει τὸν διάβολον, ὁ ὁποῖος τοῦ ἔδειξε ὅλα τὰ βασίλεια τοῦ κόσμου, καὶ τοῦ εἶπε. "Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνω λατρεύσεις" (Δεῦτ. 6, 13). 2. Οἱ θεολόγοι ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ Κύριος κατὰ τὸ σῶμα δὲν ἦταν τέλειος ἀλλὰ αὐτὸ τὸ ἀπέκτησε κατὰ τὴν πορεία τῆς ζωῆς του, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι ἅγιοι. γιατί εἶχε καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα παθητὸ καὶ θνητό, ὥστε νὰ μπορέσει διὰ μέσου αὐτοῦ νὰ πάθει καὶ νὰ ἐκπληρώσει τὴν οἰκονομία: κατὰ τὴν ψυχὴ ὅμως ἦταν τέλειος διότι δὲν εἶχε μόνο τὴ φυσικὴ λεγόμενη γνώση καὶ φιλοσοφία καὶ τὴν Θεόπνευστη, ἀλλὰ εἶχε καὶ τὴν μακαρία ὄραση τοῦ Θεοῦ προσώπου, μὲ τὴν ὁποῖα ἀκόμη καὶ ὅταν ἦταν σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν ζωὴ χαιρόταν τὴν ἀπόλαυση τῆς θεωρίας, τοῦ προσώπου τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποῖα ἀξιῶνται οἱ ἅγιοι μετὰ

θάνατον. Γι' αυτό και ὁ ἱερὸς Αὐγουστίνος στὸ τελευταῖο κεφάλαιο τοῦ δ' βιβλίου "περὶ συμφωνίας τῶν Εὐαγγελιστῶν" λέγει ὅτι ὁ Χριστὸς διέφερε ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, διότι σὲ κανένα σ' αὐτὴ τῇ ζωῇ δὲν ἔχει ἐπιτραπεῖ νὰ δεῖ τὸ Θεό, ὅπως σ' ἐκεῖνον. Σ' αὐτὸ συμβάλλουν καὶ τὰ ἐξῆς ρητά: "Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε. ὁ μονογενὴς υἱὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο (Ἰω. 1, 18) καὶ πάλι "οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ" (Ἰω. 3, 13). Εἶναι δηλαδὴ φανερὸ ὅτι ἦταν στὸν οὐρανὸ διὰ μέσου τῆς μακαρίας ὁράσεως (βλέπε Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας, Λόγος εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν).

Πηγή: *Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου Καρέα*

Επιμέλεια: π. Στέφανος Κωστόπουλος

(Καθεδρικός Ιερός Ναός Αγίας Τριάδος Βύρωνος)